

מקור המאמר בזהר פרשת אמור דף צח ע"ב - צט ע"א
השופר ממתיק את הדינים

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ, (ויקרא כ"ג) רַבִּי יִצְחָק
פָּתַח, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה
 לְיוֹם חַגְנוּ. וּזְכַרְתֶּם אֶת יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִידָה הוּא
 קָרִיב לוֹן לְגַבִּיּוֹת, מִן כָּל אוֹמְרֵי עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה,
 וְאַתְרֵי בְּהוּ, וּמֵאַתֵּר רְחִיקָא קָרִיב לוֹן לְגַבִּיּוֹת,
 הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (יהושע כד) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל
 הָעָם כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנְּהָר יֵשְׁבוּ
 אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם. לְאַחֲזָאָה, דְּהָא מֵאַתֵּר רְחִיקָא
 אֲתֵרֵי בְּהוּ, וְקָרִיב לוֹן לְגַבִּיּוֹת, וְכַתִּיב, (יהושע כד) וַאֲקַח
 אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנְּהָר וְגו'. הַגִּי
 קְרָאֵי אֵיךְ לְאַסְתַּכְּלָא בְּהוּ, וְכִי כָּל יִשְׂרָאֵל לָא הוּוּ
 יַדְעֵי דָא, וְכָל שְׁכֵן יְהוֹשֻׁעַ.

אֵלָא אֲוֵרִייתָא כּוֹלָה סְתִים וְגַלְיָא, כְּמָה דְשִׁמְא
קְדִישָׁא סְתִים וְגַלְיָא, בְּגִין דְּאֲוֵרִייתָא כּוֹלָה
שִׁמְא קְדִישָׁא הִיא, וְעַל דָּא אִיהִי סְתִים וְגַלְיָא. אִי
יִשְׂרָאֵל (דף צ"ט ע"א) וְיְהוֹשֻׁעַ הוּוּ יַדְעֵי, אֲמַאי כְּתִיב כֹּה
אָמַר יי'. אֵלָא וְדָאֵי סְתִים דְּמִלָּה, טִיבּוֹ סְגִי עֵבֶד
קְדִישָׁא בְּרִידָה בְּיִשְׂרָאֵל, דְּאַתְרֵי בְּהוּ בְּאַבְהָתָא,
 יְהוֹשֻׁעַ וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים, לְמָה פְּתוּב כֹּה אָמַר ה' אֵלָא וְדָאֵי סְתֵר הַדְּבָר - הַטּוֹב הָרַב

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד
לַחֹדֶשׁ. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (שם
 פא) תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה
 לְיוֹם חַגְנוּ. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהַקְּדוּשָׁה בְּרִידָה הוּא קָרִיב
 אוֹתָם אֵלָיו מִכָּל הָאֲמוֹת
 עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה וְהַתְּרַצָּה
 בָּהֶם, וּמִמְקוֹם רְחוֹק קָרִיב
 אוֹתָם אֵלָיו. זֶהוּ שְׁכַתוּב (יהושע
 כד) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם
 כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּעֵבֶר הַנְּהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם
 מֵעוֹלָם. לְהִרְאוֹת שְׁהָרִי
 מִמְקוֹם רְחוֹק הַתְּרַצָּה בָּהֶם
 וְקָרִיב אוֹתָם אֵלָיו, וְכַתוּב,
 וַאֲקַח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם
 מֵעֵבֶר הַנְּהָר וְגו'. בְּפִסּוּקִים
 הִלְלוּ יֵשׁ לְהַסְתַּכְּלָא, וְכִי כָּל
 יִשְׂרָאֵל לָא הָיוּ יוֹדְעִים אֵת
 זֶה, וְכָל שְׁכֵן יְהוֹשֻׁעַ?

אֵלָא כָּל הַתּוֹרָה נִסְתָּרָת
וְנִגְלִיתָ, כְּמוֹ שֶׁהַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ
נִסְתָּר וְנִגְלָה, מִשׁוּם שְׁכַל
הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם קְדוּשׁ, וְעַל
כֵּן הִיא נִסְתָּרָת וְנִגְלִיתָ. אִם
 יְהוֹשֻׁעַ וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים, לְמָה פְּתוּב כֹּה אָמַר ה' אֵלָא וְדָאֵי סְתֵר הַדְּבָר - הַטּוֹב הָרַב

וְעֶבֶד לֹוֹן רְתִיבָא קְדִישָׁא עֲלָאָה לִיקְרִיָהּ, וְאִפִּיק לֹוֹן מִגּוֹ נִהְרָא עֲלָאָה יִקְרָא קְדִישָׁא, בּוֹצִינָא דְכָל בּוֹצִינִין, בְּגִין דִּיתְעַטֵּר בְּהוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, כֹּה אָמַר יי' בְּעֵבֶר הַנְּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם. הַנְּהָר: הֵהוּא נֶהָר דְּאַשְׁתְּמוּדַע, וְאַתִּיּוּדַע.

מֵעוֹלָם, מָאִי קָא בְּעֵי הַכָּא. אֵלָא לְאַחֲזָאָה חֲכָמָתָא. מֵעֵבֶר הַנְּהָר מֵעוֹלָם, אֵלָא הֵהוּא נֶהָר עוֹלָם אִקְרִי. וְעַל דָּא, בְּעֵבֶר הַנְּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, לְאַחֲזָאָה טִיבוּ וּקְשׁוּט דְעֵבֶד קְדִישָׁא בְּרִידָה הוּא לְיִשְׂרָאֵל. וְאַקָח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבָרְהָם מֵעֵבֶר הַנְּהָר מָאִי קָא מִיִּירִי. אֵלָא אֲבָרְהָם לֹא אֶתְדַבֵּק בֵּיהּ כִּי הוּא נֶהָר, כְּמוֹ יִצְחָק דְּאַתְדַבֵּק בֵּיהּ בְּסִטְרִיהּ לְאַתְתַּקְפָּא.

תָּא חַזִּי, הֵאִי נֶהָר, אֵף עַל גַּב דְּלָאוּ אִיהוּ דִּינָא, דִּינִין נְפִקִי מִסְטֵרִיָהּ, וְאַתְתַּקְפוּ בֵּיהּ. וְכַד יִצְחָק אֶתְתַּקֵּף (בְּדִינִי) בְּבָנוּי, כְּדִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין מִתְכַּנְּפִי לְדִינָא, וְכוּרְסִיָּא דְדִינָא אֶתְתַּקֵּן, וּמִלְפָּא קְדִישָׁא יְתִיב עַל כּוּרְסִיָּא דְדִינָא, וְדָאִין עֲלֵמָא, כְּדִין, תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חֲגִגּוֹ. זַכָּאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דִּידְעִין לְסִלְקָא כּוּרְסִיָּא דְדִינָא, וְלְתַקְנָא כּוּרְסִיָּא דְרַחֲמִי. וּבְמָה. בְּשׁוֹפָר.

בְּבָנוּי, אֲזִי הַעֲלִינִים וְהַתְּחַתְּוִנִים מִתְכַּנְּסִים לְדִין, וְכִסָּא הַדִּין מִתְתַּקֵּן, וְהַמְלִיךְ הַקְּדוֹשׁ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא דִין וְדָן אֶת הָעוֹלָם. אֲזִי, תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חֲגִגּוֹ. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂיֻדְעִים לְסִלְקָא כִּסֵּא הַדִּין וְלְתַקְנָא כִּסֵּא שְׁל רַחֲמִים, וּבְמָה? בְּשׁוֹפָר.

שְׁעֵשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִתְרַצָּה בְּאָבוֹת, וְעֵשָׂה אוֹתָם מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה עֲלֵיוֹנָה לְכַבּוּדוֹ, וְהוֹצִיא אוֹתָם מִתּוֹךְ נֶהָר עֲלִיּוֹן נְכַבֵּד קְדוֹשׁ, מְאֹר כָּל הַמְּאֹרוֹת, כְּדִי שְׂיִתְעַטֵּר בֵּהֶם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב, כֹּה אָמַר ה' בְּעֵבֶר הַנְּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם. הַנְּהָר - אוֹתוֹ הַנְּהָר שְׂמֵכֵר וְנוֹדַע.

מֵעוֹלָם - מַה הוּא רוֹצֵה כָּאֵן? אֵלָא לְהִרְאוֹת חֲכָמָה. מֵעֵבֶר הַנְּהָר מֵעוֹלָם, אֵלָא אוֹתוֹ נֶהָר נִקְרָא עוֹלָם, וְעַל כֵּן בְּעֵבֶר הַנְּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, לְהִרְאוֹת הַטוֹב וְהָאֲמֶת שְׁעֵשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל. וְאַקָח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבָרְהָם מֵעֵבֶר הַנְּהָר. מַה זֶה אוֹמֵר? אֵלָא אֲבָרְהָם לֹא נִדְבַק בְּאוֹתוֹ נֶהָר כְּמוֹ יִצְחָק שֶׁנִּדְבַק בּוֹ בְּצַדוֹ לְהַתְּחַזֵּק.

בֹּא רְאֵה, הַנְּהָר הַזֶּה, אֵף עַל גַּב שְׂאִינוּ דִין, יוֹצְאִים דִּינִים מִצְדוֹ וּמִתְחַזְּקִים בּוֹ. וְכִשְׂיִצְחָק מִתְחַזֵּק (בְּדִינִי)